

ЭНСИЭЛИ

Нам улууһун хаһыата — 1935 сыл алтынны 5 күнүгөр төрүттэммитэ

Тыл — омур баар-суох сыаннаһа уонна быстыспат бэлиэтэ. Хас биридди норуот бэйэтин ураты майгыннаах культуратын, үгэстэрин, тылын харыстыыр сувереннай бырааптаах.

Саха Республикатын Тыл туһунан Сокуонуттан

АКТУАЛЬНАЯ ИНТЕРВЬЮ

Уот ититэр да, иэдэтэр да

Уоттан сэрэхтээх буолууга РФ уонна СР Сокуоннарын тугуһунга, объектары күнүгү-кыһыҥҥы кэмгэ бөлөмнөөһүнүгэ улуус хайдах туруктаабын бэрэбиэркэли баһаары утары охсуһар государственнай сулууспа эпиптээх үлэһиттэрэ сырытылар. Кирилэртэн биридэстэрэ — баһаары утары охсуһар государственнай сулууспа управлениетын начальнига, ис сулууспа подполковника И. Я. ГОТОВЦЕВЫ кытта кэпсэтэбит.

— Иван Яковлевич, уот алдырхайа киһи сүрэхтэри оһот бааны, өйүттэн-санааттан сүппэт өйдөбүлү хаалларар. Республикабытыгар балаһыанньа хайдаһый?

— Бу сыл тобус ыйын түмүгүнэн 1850 баһаар түбэлтэтэ таһыста. Хоромньута 9 млрд. 807 мөл. солк., 71 киһи уокка былдьанна, ол иһигэр 13 оһо. 51 техника умайда, 11 төһө сүөһү өллө. Арыгылаһынтан 171 баһаар таһаарылынна, 45 киһи өллө.

Уоттан сэрэхтээх буолууга РФ уонна СР Сокуоннара, Правительство уонна олохтоох дьаһалтала дьаһаллара толоруллубаттар. Баһаарынай өттүнөн дьыалар, тэрилтэлэр мөлтөх туруктаахтар. Тэрилтэлэр салайааччылары уоттан сэрэхтээх буолууга улахан ирдэбил түрүөрбүттэр.

Урут совхозтар айы баһаарынай-сторожевой сулууспалар бааллара, оһор ыһыллан, билигин туох да суобун кэриэтэ. Сагалы тэриннэххэ эрэ сатанар.

— Билигин улууспутугар итиннэхэ сыһыаннаан тугу этиэһ этэй?

— Манна алтынны 7 уонна 8 күнүгөр котельнайдары, тыһын суолталаах араас объектары бэрэбиэркэлээтибит. Итэбэстэр харахха тутта бырабылаллар.

Холобур, улуус дьаһалтатын административнай дьыаһынын «Монолит» чааһынай предприятие тутар. Бырайыагар баһаарынайдары кытары сөбүлөһүннэриллибэтэх, онон туорааһыннар, кэһиһилэр бааллар. Ол иһин бу туһу миһ уураахпынан тохтоһулунна.

Иккисе холобур, поликлиника билигин стационарга кубулуһунан турар. Ол гынан баран, баһаарынай чааһы кытта эрдэттэн кэпсэтинтэ суох, түгүгү харабылынай суох, түгүгү кэмгэ кириэр-тахсар ааннар хам хатанан тураллар, рубльниктаах хос эмнэ.

Баһаары утары охсуһарга, умуруорарга туох да тэрил суох. Инструктаж ытыллыбат, уот тахсар түбэлтэтигэр быраастар бэйэлэрин эбээһинэстэрин билбэттэр. Поликлиника үлэтин тохоттор туһунан уураах таһаардым уонна улуус дьаһалтатын баһылыгар Александр Николаевич Ядреевка биллэрдим.

Эһиги улуускутугар 26 баһаар түбэлтэтэ бэлиэтэнэ, хоромньута 17 мөл. солк., биһр оһо былабайга былдыатта, түөрт дьыа күүкөр-көмөр буолла. Сүрүннээн биридинлээн дьон бас билэр дьыалар.

1994 сылтан улуус баһаарынай сулууспата Правительство дьаһалынан тэриллэн, профессиональнай военнизированной кубулуһа. Материальнай-техническай база ирдэбилгэ ыраабынан эпиптээбэт, дьыаэ ыраахтаабылаах Россия сағана тулулубута. Суулаары турар дьыа хаста да комиссия түмүк оһорбута.

Кадрдарынан хааччыллыыта толору. Эдэрлэр Дьокуускайга курстарга үөрэтэбит. Бийылгытан, алтынны 1 күнүттэн Нерюнгри куоракка баһаарыныктытары бөлөмнөөр икки аһаар сыллаах үөрэх аһылынна.

Итиннэ ыччаты сүүмүрдээн ытыгыга улуус уонна Хатырык нэһиликтэрин дьаһалталара ыһыһан эрлэр. Баһаары утары охсуһар

аналлаах сулууспа 1 Хомуस्ताахха баар, эһиһил Хатырыкка тэриллэрэ күтүүлэр. Нэһилик баһылыга Егор Николаевич Собаккин кадрдары булууга, оһазатын тэрийнигэ практической үлэни сағалаата.

Уопсайынан уоттан сэрэхтээх буолууга итэбэстэр элбэхтэр. Бэрэбиэркэ салбанан бара турар. Эпипитиннэ суох салайааччыларга ыһаараптар туттулуохтара, объектара сабыллыахтара дьыа эрдэттэн сэрэтэбит.

СР Правительствотын Председателэ В. П. Федоров быһаачы дьаһалынан объектары күнүгү-кыһыҥҥы кэмгэ бөлөмнөөһүнүгэ атырдыах ыйын 15 күнүттэн балаһан ыйын 15 күнүгөр дьыа месычник биллэриллибитэ да, Нам улуунугар туох да суолу-иһи хаалларбатах. Сорох кэккэ салайааччылар билбэттэр дағаны.

— Билигин ханнык да салааны, сулууспаны ыллаахха, барыта ыраахан, ол барыта үп-харчы тийбэттэнэн. Эһиги государственнай сулууспабыт туруга хайдаһый?

— Республика үрдүнэн ыллаахха, баһаарынай сулууспабыт материальнай-техническай хааччыллыыта, Россияй Федерация атын субъекттарын кытта тэгнээтэххэ, мөлтөх. Техниканан хааччыллыыбыт норматив 60 бырыһыаныгар эпиптиһир. Ити 60 бырыһыантан 40 бырыһыана списаниеба барар туруктаах. Үп-харчы кырымчыгынан кенники бьес сылга личней сағанабы спецтангаһынан хааччыыыга ыарахаттары көрөсөбүт. Хамнас төлөбүрүгөр иһе бу сыл сағаланыабытттан аабыллар.

Балаһыанньа итиннигин үрдүнэн баһаарыныктытар профессиональнай үлэһирин үрдүк эпипитиннэстээтикт толороллор. Холобур ағалабын, тобус ыйга уоттан 508 киһини, 192 млрд. сууммалаах материальнай сығнаһы, 195 сүөһүнү, 311 техниканы быһааһытыт.

Кэпсэтинни А. ВАСИЛЬЕВ суруйда.

ААН ДОЙДУТААБЫ ТЭРИЛТЭ НАМ СИРИН ТАБА КӨРДӨ

«Кыһыл Кириэс» Аан дойдутаабы федерациятын Москвадаабы бэрэстэбинтэлестэбин баһылыга Майкл Шульц, «Кыһыл Кириэс» Российскай уопастыба Кинн Комитетин Председателэ Людмила Георгиевна Потравнова, киһи солбуйааччыта Олег Петрович Честнов Саха сиригэр алтынны 8 күнүгөр кэлбиттэр.

Биллэрин курдук, бу тэрилтэ айылба алдырхайгар, аччыктааһында у.д.а. иэдээһи түбэспиттэргэ буор босхо көмөнү оһорор үтүө айылгылаах.

Алтынны 9 күнүгөр «Кыһыл Кириэс» үлэһиттэрэ Саха Республикатын Правительствон Председателин

солбуйааччы Е. С. Никитинаны, Государственной Мунньах (Ил Түмөн) бэрэстэбинтэлэрин палаататын Председателин эбээһинэһин толорооччу А. В. Власовы кытта көрсүстүлэр.

Алтынны 10 күнүгөр сарсыарда 11 чааһтан ыраахан сылдар ыалдыттат улуус баһылыгын А. Н. Ядреевы, доруобуйа харыстабылын, социальнай харалта, иһе, оһо көмүскэлин салайар үлэһитэрин кытта көрсүстүлэр. Александр Николаевич улуус оһобун-дьаһағын, экономикаһын туругун билиһиннэрдэ.

Майкл Шульц, Л. Г. Потравнова, О. П. Честнов «Кыһыл Кириэс» аан дойдуга уонна Россияға гуманитар-

най көмөтүн туһунан кэпсэттилэр. Оһох ыраабытан Россияға көрүүтэ-истиитэ суох (беспризорник) оһо аһсаана мөһүбүн аһаарыгар тийбит. Оһору вокзалларга, остолобуойдарга аһаталлар, көрөллөр эбит.

Ити күн «Кыһыл Кириэс» үлэһиттэрэ доруобуйа харыстабылын, социальнай харалта объектарыгар сырытылар. Тойон Майкл Шульцка улууска көмө оһороругар көрдөһүү сурук туттарылынна. «Кыһыл Кириэс» эминэн-томунан, оһо аһылыгынан у.д.а. туох кыалларынан, сатанарынан көмөлөһөхпүт дьыа эрэннэрдилэр.

А. ВАСИЛЬЕВ.

«Эгсиэли» хаһыакка 1997 сыл бүтэһик ыйдарыгар уонна 1998 сыл бастакы аһарыгар хаһыакка сурутуу ытыгылла турар.

Тэрилтэлэргэ 0,5 коэффициеннаах чэпчэтии көрүлүбэт.

Улуус хаһыатыгар биһр ыйга сурутуу сыаната 12400 солк., тэрилтэлэргэ — 24800 солк.

Үс ыйга биһрдиһилээн дьонго — 37200 солк., тэрилтэлэргэ — 74400 солк. Оттон сыл аһарыгар биһрдиһилээн дьонго сурутуу сыаната 74400 солк., тэрилтэлэргэ — 148800 солк.

Ааҕааччылар уонна тэрилтэ салайааччылары, улуус хаһыатыгар суруттарарыгытын умнуман!

Министерство связи Российской Федерации
АБОНЕМЕНТ на газету 54889
(индекс издания)
„ЭНСИЭЛИ“
Количество комплектов

на 19 год по месяцам:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

КУДА (почтовый индекс) АДРЕС
КОМУ (фамилия, инициалы)

Доставочная карточка
на газету 54889
(индекс издания)
„ЭНСИЭЛИ“
ПВ место ли-тер

Стоимость подписки _____ руб. _____ коп. Количество комплектов: _____
периодически _____ руб. _____ коп.
на 19 год по месяцам:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

КУДА (почтовый индекс) АДРЕС
КОМУ (фамилия, инициалы)

КЫСТЫК — 97

ТОҔОР КУТТАЛЛАНЫБЫТ

Хатырыктаабы участковай балыһа коммунальнай өгөнөн туһанар үлэһиттэригэр 1997 сылга баччаанҥа дьыла биһр да өтүк мас кирибэтэ. Урукку өртүгөр көрүлэр маһы саас эрдэ тийэһи киллэрэллэрэ. Ону-маны иһигэстээн, дьыаэбин суолтатыгар оттобут. Оһбуорбутун да оттор кыһалдаба кириэн эрэбит.

Урут сорох сылларга ситэ киллэрбэтэх мастарын «сылааһа» дьыа киһи балыһа бухгалтерията сотон кэбиһэрэ. Оттон сыл бүтэрэ икки эрэ ыйтан ордук хаалла дьыа. Ити бирнэмэҕэ кирибэтэбин 1997 сыллаах маспыт сотуллар кутталлаах. Уһун кыһыны хайдах туоруубут?

Улуус киһи балыһатын кылаабынай бырааһа (до-

руобуйа харыстабылын управлениетын начальнига) В. В. Макаровтан уонна бухгалтериятан ыйыттааха судургу: «харчы суох, харчы биһрбэттэр» дьыа эпипитиниллэр.

Ханнык бағарар тэрилтэ салаһатта дьонун, үлэһитэрин интэриһин туруорсан быһаартарар интэриһэстээх буолуохтаах этэ дьыа. Бағар киһилэр газтаах, ититиллэр систиэмэлээх дьыалэргэ оһороллоро буолуо.

Билигин ортобутугар 30-40 сыл ыһаастаах үлэ, тыһыл ветераннара, Герой-иһэлэр, сулумах, кыаммат аһардас дьахталлар бааллар. Эргэ оһобунан оттулар, ханнык да иттиһтэ суох дьыаэ оһороччулар. Өссө аһы: «электрическай уоккут харчытын

бэйэбит кимтэн да туһулууга суох-харчынан тутта төлүүгүт» дьыа турдулар.

Ол Сокуону көтүрүр ким уурааҕай? «Харчыгытын тэрилтэбиттэн эбэтэр почтаттан ыһааххыт, хаһан эрэ» дөһөллэр. Улуус эһтиһр холбоһугун управлениетын начальнига В. В. Макаров: «ол ким талаарыт уурааҕай, билиги билбэппит» дьыа. Кыра кэлэр-кэлбэт хамнаһыт сыһа эбэтэр пенсия-бит туохха да тийбит. Эгэ кэлэн мас атыһлаһахпүт дуу, уот харчытын төһөхпүт дуу?

Е. СИВЦЕВА, Т. ОХЛОПКОВА, М. ИГНАТЬЕВА, М. ДОКТОРОВА, З. СЛЕПЦОВА, Хатырык участковай балыһатын ветераннара.

ТҮМҮКТЭЭХ ТҮБҮКТЭР

КИИИ ТЭГНЭСПЭТ ДЬОНО

Балабан ыйын биир үгө күнүгэр суһал көмөлөр ха...

Бийбыт сирдэригэр почу тийэн, киирэр ааннара ха...

Билсэр дьон бийбытынан са...

Ити икки ардыгар Афанасий Егорович мин табаары...

һын араараат, сипилиэннэтин үктээтин кытта иһигэри...

Өр-өтөр буолбакка биир чааһынай дьыэ таһыгар кэ...

Элээрден тийэн икки мэндиэмэннээх дьыэлэр иннилэ...

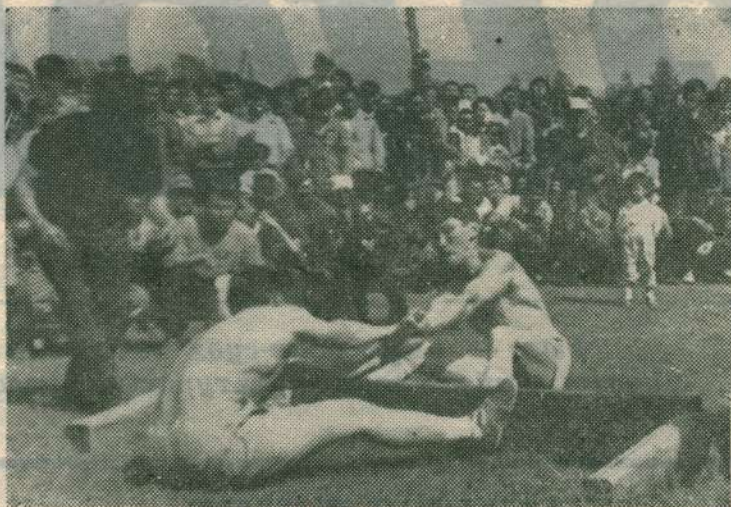
мутун олордон, бу сырыга сэрэнэ собус айаннаан, тө...

Тийэн суоппарбыт маабыгытын курдук массынатын туруорбутун кэ...

Бу баран иһэн табаарыһым үлэтин-хамнаһын ырыта, эргитэ санаан көрдөххө...

Р. СИВЦЕВ,

КЭПСЭТИИГЭ ЫҢЫРАБЫТ

КЫАХ БААР ЭРЭЭРИ...

Мас тардыһыта билигин кэмгэ спорт национальнай көрүнүрүттэн норуока...

Бастатан туран, быраабылала уларыйда. Билигин урукку курдук хамсаабакка...

Аныгы быраабыла сөп түбөһүннэрэн мас тардыһытын албаһа олус күүскэ с...

бу барыта түмүллэн көрөөччү ууга-уокка түһэрэр.

Түрдүнүн, күрэхтэһилэр таһымнарыттан көрөн бири...

Бэсининэн, мас тардыһыта сайдытыгар биир саамай сүрүн мизстэни «ар...

та сайдытыгар биир саамай сүрүн мизстэни «артыыстааһын» ылар.

Дьэ, бу онгостуу-бөлөмнөнү күүстээх турукка киири...

Мас тардыһыта киири улуустарга ордук күүскэ сайына.

Бийиги мас тардыһааччыларбыт Ньурбага буолбут «Олонхо ооньууларыгар»...

ПРОВЕРЬТЕ ПРАВИЛЬНОСТЬ ОФОРМЛЕНИЯ АБОНЕМЕНТА!

На абонементе должен быть проставлен оттиск кассовой машины.

При оформлении подписки (переадресовки) без кассовой машины на абонементе проставляется оттиск календарного штемпеля...

Для оформления подписки на газету или журнал, а также для переадресования издания бланк абонемента с доставочной карточкой...

Заполнение месячных клеток при переадресовании издания, а также клетки «ПВ-МЕСТО» производится работниками предприятия связи и Союзпечати.

Билии күнүгэр

Бу бийылгы ахтар-саһылар, үгө кэмнэрдээх сайыммыт биллибэккэ түргэни...

лорго бу үөрөх сылыгар ситиһини бабардылар.

рэр оҕолору эбэрдэлээтилэр, президент ыһпыт бөлөхтэрин туттарастылар.

МИХАЙЛОВА Аня, Таастаах оскуолатын «Куорсун» пост юнкора.

